

Γράφουν ο Γρηγόρης Χρονόπουλος και ο Γιώργος Χατζηβασίλης

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ...

ΕΝΑΣ ΦΙΛΟΣ ΗΡΘΕ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΦΟΡΤΩΜΕΝΟΣ ΜΕ ΩΡΑΙΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Γιώργο, γεια σου.

Είχα μια εμπειρία και θέλω να την μοιραστώ μαζί σου και με τους φίλους που μας διαβάζουν. Την περασμένη εβδομάδα πήγα να επισκεφτώ ένα φίλο που βρίσκεται στο Λουράντος, που όπως ξέρεις είναι γηροκομείο, αλλά όχι γηριατρείο. Δηλαδή έχεις τη φροντίδα και την περιποίηση, αλλά μπορείς και να βγεις, να επισκεφτείς φίλους και δικούς. Κάτι σαν ξενοδοχείο για την ηλικία που δεν μπορείς να περιποιηθείς τον εαυτό σου, αλλά δεν είσαι άρρωστος. Το αναφέρω αυτό γιατί είναι η περίπτωση που αντιμετωπίζουν πολλοί που ζουν μόνοι τους. Το σημείο που θέλω να τονίσω είναι ότι τον βρήκα σαν χαμένο, ξαπλωμένο στο κρεβάτι να κοιτάει, χωρίς να βλέπει κι ούτε να σκέφτεται. Όταν μιλήσαμε για λίγο και του ανέφερα για τα παλιά ζωήρεψε, ζωντάνεψε έγινε ομιλητικός σαν μια φορά κι έναν καιρό!

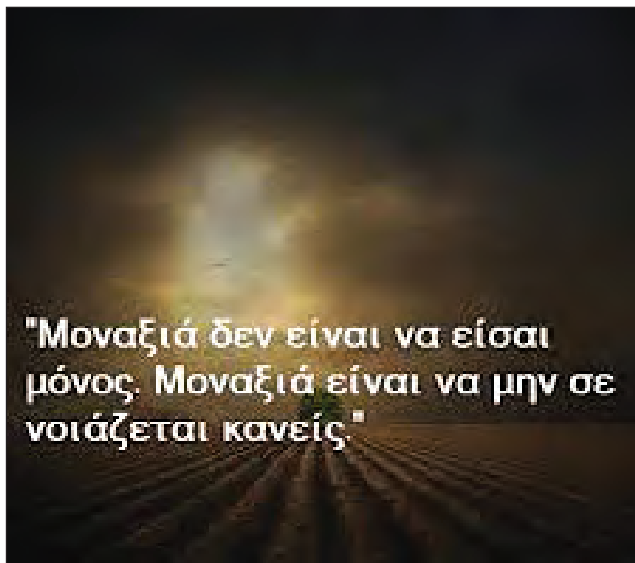
Μ' εντυπωσίασε η αλλαγή. Σαν να βρήκε τον παλιό του εαυτό, παρόλο που κι από την φύση του δεν είναι πολύ ομιλητικός.

Το ξέρουμε και το έχουμε πει πολλές φορές. Το καλύτερο φάρμακο, η καλύτερη, προσφορά σ' ένα μοναχικό άτομο είναι η συντροφιά, η κουβέντα. Και είναι ένα σπουδαίο μάθημα για όλους, ιδιαίτερα γι' αυτούς που αισθάνονται τόσο βαριά τη μοναξιά. Με τα χρόνια το ξέρουμε όλοι βαραίνουμε, λιγοστεύουν και τα ενδιαφέροντα, περιορίζονται και οι κοινωνικότητες, απομακρύνονται, διασπώνται και οι οικογένειες κι έρχεται η μοναξιά απρόσκλητη. Βλέπεις και οι συνθήκες οι οικογενειακές αλλάζουν, δεν έχουμε την συγκατοίκηση άλλων καιρών. Η οικογένεια σήμερα, κατά κύριο λόγο, απαρτίζεται από πατέρα, μητέρα και παιδιά. Έτσι, μπαίνοντας σε κάποια ηλικία οι άνθρωποι βρίσκονται μόνοι. Και πρέπει να φορμάρουν τη ζωή τους διαφορετικά. Κι εκεί είναι που πρέπει να πολεμήσουν τη μοναξιά.

Πρέπει να κατανοήσουν τη σημερινή πραγματικότητα και να προσαρμοστούν σ' αυτή. Ενδιαφέροντα, επικοινωνία, ασχολίες που θα γεμίσουν το χρόνο τους.

Κι εδώ έρχεται μια επίσκεψη, λίγη κουβεντούλα με κάποιον μοναχό, πόση ικανοποίηση θα δώσει και στις δύο πλευρές.

Γιώργο, είναι το χτες, το γεμάτο αναμνήσεις μα είναι και το σήμερα που μπορούμε να το στολίσουμε με το χτες, με κοινές μνήμες, με ανθρώπους που το ζήσαμε μαζί εκείνο το χτες. Και τούτη η κουβεντούλα μας από τούτη τη γωνιά, μια επικοινωνία είναι, μια επαφή με το χτες. Πόση χαρά μας έχει δώσει, έτσι καθώς γυρίζουμε στο χτες, καθώς αναμασάμε τα που ζήσαμε, τα που γνωρίσαμε. Ασχολίες, φίλε μου, ασχολίες που γεμίζουν το χρόνο μας με κάτι ωραίο. Και καθώς διαβάζεται δεν είναι αποκλειστικά δικό μας, είναι σαν να έχουμε μια συντροφιά μεγάλη. Και ξέρεις κάτι, έμαθα διαβάζουν τη στήλη μας και στα γηροκομεία και το βλέπω κάπως και σαν επίσκεψη στους μοναχούς. Ας είναι καλά κι εμείς να μπορούμε να τους κρατάμε συντροφιά, εκείνη τη λίγη, όσο μπορούμε. αυτά, φίλε μου και

το ποιηματάκι μας για τη τρίτη ηλικία.

ΣΑΝ ΧΕΙΜΩΝΙΑΣΕΙ

Όταν γηρούλα θά 'σαι και γιαγιά κι όταν κοντά σου καθισμένα τα παιδιά για να τους πεις θα σου ζητάνε παραμύθια, μες στη θολή, τη χειμωνιάτικη βραδιά, καθώς θα λες το παραμύθι στα παιδιά θε ν' ανεβεί ένας λυγμός από τα στήθια.

Θα 'σαι γηρούλα με ολόασπρα μαλλιά και τους λες για την πανώρια κοπελιά που αγαπήθηκε πολύ, με τόση λαύρα. Που 'χε πλεξίδες και ολόμαυρα μαλλιά και χείλη άλικα σαν άνθη από ροδιά και τόση γλύκα στα ματάκια της τα μαύρα.

Κι όπως θα λες, όταν θα πλέκεις με γυαλιά γι' αυτά που έζησες η ίδια, που παλιά θα έχουν γίνει παραμύθια ξεχασμένα, αν για ό,τι έφυγε γοργά, γιατί-γιατί όνειρα, νιότη, ομορφιά, το κάθε τι αν χύσεις δάκρυα, θα θυμηθείς κι εμένα.
Γρηγόρης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γειά σου κι' εσένα Γρηγόρη με τα ποιήματά σου που τα βλέπω σαν ζωγραφικούς πίνακες, επειδή μου δίνουν τόσο ζωντανές εικόνες. Σήμερα αναφέρεσαι στη μοναξιά των μοναχικών ανθρώπων και σκέφτηκα πως είναι η συμπλήρωση του κύκλου της ζωής μας στην Αυστραλία. Μοναξιά νιώσαμε σαν μετανάστες σε μια ξένη χώρα μόνοι μας, μακριά από την οικογένεια, τους φίλους, το χωριό μας και ύστερα από μια πλούσια ζωή με την οικογένεια που φτιάξαμε και τους καινούργιους φίλους που κάναμε, καταλήγουμε πάλι μόνοι, πάλι με τη μοναξιά μας.

Όμως φίλε μου θα μπορούσαμε ν' αποφύγουμε ή έστω να αναβάλουμε τη μοναξιά αν είχαμε προτετοιμαστεί γι' αυτό το ενδεχόμενο, όπως εσύ και χιλιάδες άλλοι συμπαρόικοι που δεν νιώθουν μοναξιά γιατί κάτι έχουν να κάνουν κάθε πρωί όταν ξυπνούν. Όπως λες κι' εσύ, κάποια ασχολία, έναν περίπατο και έναν καφέ μαζί με φίλους καινούρ-

γους στα εμπορικά κέντρα όπου λύνουν τα προβλήματα του κόσμου, εσύ με το γράψιμο και τον κήπο σου, εγώ με το γράψιμο, τις συχνές τηλεφωνικές συζητήσεις με τον Γιάννη Δραμιτινό για το περιεχόμενο της εφημερίδας την ημέρα εκείνη και το μαγείρεμα. Η επίσκεψη στο σουπερμάρκετ είναι και αυτή ένα ακριβό φάρμακο εναντίον της μοναξιάς!

Άλλοι ηλικιωμένοι ασχολούνται με τα εγγόνια τους και απολαμβάνουν την ευτυχία που προσφέρουν τα παιδιά των παιδιών μας, ή έχουν κάποιο χόμπι, ακόμη και τα μικροκαυδακία με τη γυναίκα τους διώχνουν τη μοναξιά από το σπίτι.

Σημαντικό ήταν όταν είμασταν νέοι να μη μάς κυριεύσει η μοναξιά και η επικίνδυνη κατάθλιψη, το ίδιο ισχύει και όταν γεράσουμε γι' αυτό τα γηροκομεία μας είναι μια καλή λύση για τους μοναχικούς που δεν ξέρουν πώς να περάσουν δημιουργικά τις ατέλειωτες ώρες της ημέρας. Στο γηροκομείο, τουλάχιστον, δεν είναι μόνοι και υπάρχουν προγράμματα ψυχαγωγίας, αλλά και άριστη φροντίδα για την οποία είναι φημισμένα τα γηροκομεία μας, όμως χρειάζεται και να προσαρμοστούμε στις νέες συνθήκες της ζωής μας.

Οι αναμνήσεις είναι ένα όπλο για την αντιμετώπιση της μοναξιάς και να μην υποτιμούμε το φωτογραφικό άλμπουμ που καταγράφει τις πιο όμορφες στιγμές της ζωής μας, ανεκτίμητο κειμήλιο που συχνά μοιράζομαι με τα παιδιά και εγγόνια μου όταν με επισκέπτονται. Τα εγγόνια μου σχολιάζουν χαρούμενα τις φωτογραφίες των γονιών τους σε παιδική ηλικία και θέλουν να μάθουν λεπτομέρειες για τη οικογένειά μας, για την ιστορία τους, αφού ακόμη και αυτοί που έφυγαν ζωντανεύουν μέσα από τις φωτογραφίες.

Το μεγάλο πρόβλημα για κάποιους συνανθρώπους μας στα γηροκομεία, είναι πως δεν τους επισκέπτονται τακτικά οι δικοί τους και μελαγχολούν γι' αυτό ίσως τα γηροκομεία θα πρέπει να υπενθυμίζουν στους συγγενείς το καθήκον να επισκεφτούν τον πατέρα, την μάνα, τον αδελφό και φίλο που λαχταρά να τους δει.

Θα σου αναφέρω ένα χαρούμενο περιστατικό όταν πριν αρκετά χρόνια επισκέφτηκα ένα από τα γηροκομεία μας για να γράψω ρεπορτάζ και ρώτησα μια ηλικιωμένη τί φαγητό ήταν στο μενού εκείνη την ημέρα:

«Γαρίδες με σαλάτα, φέτα, ελιές και γλύκισμα», μου λέει.

«Περνάτε καλά εσείς εδώ, μήπως υπάρχει δωμάτιο και για μένα;», της λέω αστεειευόμενος.

«Το δικό μου!», λέει χαμογελώντας πονηρά η συμπαθέστατη κυρία.

Αλλά, καλέ μου φίλε, κακά τα ψέματα, η κυρία με την απάντησή της τόνισε μια άλλη ανθρώπινη ανάγκη, τη συντροφικότητα, τη στενή διαπροσωπική σχέση. Την μοναξιά μπορούμε να εξουδετερώσουμε με πολλούς τρόπους, όμως η ανάγκη ενός ή μιας συντρόφου δεν είναι εύκολο ν' αντιμετωπιστεί γιατί, όπως λένε οι αγγλόφωνοι no man is an island, ότι κανένας δεν πρέπει να είναι μόνος του...